

A hatályos PPKE Doktori Szabályzata az alábbi rendelkezést tartalmazza:

18. § (1) Az értekezés a doktorandusz célkitűzéseit, új tudományos eredményeit (szakmai alkotásának leírását, szakirodalmi ismereteit, kutatási/alkotó módszereit) bemutató, összefoglaló jellegű munka, amely magyarul vagy a tudományterületi/tudományági doktori tanács által engedélyezett nyelven is írható. Doktori értekezés társszerzővel nem írható.

A Jog- és Államtudományi Doktori Iskola Működési Szabályzata erről nem tartalmaz további részleteket, tehát indokolt olyan peremfeltételeket kialakítani, amelyek iránymutatást adnak úgy a doktoranduszoknak/doktorandáknak, mint a Doktori Tanácsnak, nem feledkezve meg egyben arról sem, hogy az egyedi ügyben egyedi döntést kell hozni, tehát a keretek még nem jelentik az engedélyt magát.

Ezért a tudományági Doktori és Habilitációs Tanács 2024. január 26-án elektronikusan a következő határozatot hozta:

2024/1. (I.26.) sz. határozat

A doktori értekezés idegen nyelven való megírása, és az eljárás idegen nyelven való lefolytatása engedélyezésénél irányadó szempontok:

1. Alapkérdés, hogy egy hazai egyetem doktori iskolájában a hazai tudományosságot támogatjuk, építjük, amiből következik az, hogy a magyar nyelven folytatott kutatás (ami természetesen nem az idegen nyelvű források hiányát jelenti, hiszen azok használata ma már minimális követelmény) a meghatározó, aminek magyar nyelvű kimenetele is van, tehát a magyar nyelven írott értekezés az elvárás, minden ettől való eltérés kivételes és egyedi elbírálás alá esik.
2. Amint jeleztük, mindez nem zárja ki, sőt feltételezi az idegen nyelvű források használatát, amiből következik, hogy önmagában az, hogy a források jelentős része idegen nyelven áll rendelkezésre egy-egy témában, éppen a fenti szabályt erősíti, hiszen ezért még inkább indokolt ezen források magyar nyelvű interpretálása.
3. Azon kevés esetben, amikor a doktorandusz/doktoranda külföldi, tehát anyanyelve nem magyar, az eddig elmondottak annyiban változnak meg, hogy akkor a magyar nyelv nem lehet elvárás, ezzel nem nehezíthetjük meg a kevés külföldi érdekelt bevonását (amire pillanatnyilag jobbra egyéni tanrendként kerül sor, egy komplex vizsgával indulóan), de elvárható a magyar nyelvű összefoglaló ez esetben is. A határon túli magyar nemzetiségű hallgatókra ez a lehetőség nem terjed ki automatikusan, ott az 1. és 2. pont szempontjai érvényesülnek
4. Amennyiben idegen nyelven készül egy értekezés, ez nem jelentheti bármilyen idegen nyelv használatát, hiszen mind a témavezetőnek, mind a majdani bírálóknak és bizottságnak, mind a Doktori Tanácsnak – ha nem is minden tagjának – bírnia kell az adott nyelvet, méghozzá olyan szinten, ami az érdemi értékelést lehetővé teszi. Ez

ugyanúgy igaz a külföldi érdekeltek esetében is. Ennek megfelelően előre meg kell határozni, milyen nyelveket fogadhatunk el. Ezek között első helyen áll az angol, de szóba kerülhet a német, esetleg francia (bár ez utóbbi már kétséges). A nyelv meghatározása a Tanács jogköre, és a lehetőségekről később szabályt kell alkotni, addig az egyéni elbírálás preferált.

5. Milyen tényezők lehetnek azok, amelyek az idegen nyelvű értekezés és a kutatóhelyi, illetve nyilvános vita idegen nyelvű lefolytatása mellett szólnak? A teljesség igénye nélkül a következő szempontok játszhatnak szerepet:
 - a téma jelentős nemzetközi visszhangra számíthat, jelentős a nemzetközi érdeklődés,
 - ezért a publikációk is nagyobb számban jelentek/jelennek meg idegen nyelven. Ennek előfeltétele, ha a komplex vizsgálóig is legyen legalább kettő idegen nyelven megjelent publikáció, vagy az azt igazoló befogadó nyilatkozat,
 - kiemelkedően fontos elem lehet, ha a kutatóhelyi vitán és a nyilvános vitán a bírálóbizottságban külföldi szakértő is bizonyosan megjelenik, kiváltképpen, ha opponensi minőségben. Erre vonatkozóan a kérelmező és a témavezető együttesen nyilatkozik, amihez lehetőség szerint csatolja a tervezett opponens vagy bizottsági tag ezirányú hajlandóságát igazoló levelet,
6. Végezetül éppen az 1. pontban jelzettekhez való visszamutatás okán még feltételt indokolt megszabni, a magyar nyelvű tudomány támogatása miatt. Ez pedig az, hogy egy legalább 2 éves összegző tanulmányt kell elkészíteni magyar nyelven a védésig, ami majd megjelenik, lehetőség szerint a IAS-ban.